

WYKAZ STOSOWANYCH AKRONIMÓW I SKRÓTÓW

Zestawiła Joanna Giecewicz

a) związki chemiczne

Akronim	Termin anglojęzyczny	Termin polskojęzyczny
2,4,5-T	2,4,5-trichlorophenoxyacetic acid	kwask 2-(2,4,5-trichlorofenoksy)propionowy (<i>herbicyd</i>)
2,4,5-TP	2-(2,4,5-trichlorophenoxy)propionic acid	kwask 2-(2,4,5-trichlorofenoksy)propionowy (<i>herbicyd</i>)
2,4-D	(2,4-dichlorophenoxy)acetic acid	kwask (2,4-dichlorofenoksy)octowy
2,4-DB	4-(2,4-dichlorophenoxy)butyric acid	kwask 4-(2,4-dichlorofenoksy)butanowy (<i>herbicyd</i>)
2,4-DP	2-(2,4-dichlorophenoxy)propanoic acid	kwask 2-(2,4-dichlorofenoksy)propionowy
2-HMP	2,4-hydroxypiperidine	2-hydroksymetylopiperydyna
AcN	Acetonitrile	acetonitryl
ALA	δ -aminolevulinic acid	kwask δ -aminolewulinowy
AOC	Available Organic Carbon	dostępny węgiel organiczny
AP	Alkylphenols	alkilofenole
APEC	Alkylphenoxy carboxylates	estry alkilofenoksykarboksylowe
APEO	Alkylphenol Ethoxylate Surfactants	alkilofenolowe etoksylanowe związki powierzchniowo czynne
ASPH	5-amino-4-sulfanylphthalhydrazine	5-amino-4-sulfonyloftalanohydrazyd
BaA	Benzo[a]anthracene	benzo[a]antracen
BaP	Benzo[a]pyrene	benzo[a]piren
BbF	Benzo[b]fluoranthene	benzo[b]fluoranten
BCAA	Bromochloroacetic acid	kwask bromochlorooctowy
BDOC	Biodegradable Organic Carbon	biodegradowalny węgiel organiczny
Bep	Benzo[e]pyrene	benzo[e]piren
BjF	Benzo[j]fluoranthene	benzo[j]fluoranten
BkF	Benzo[k]fluoranthene	benzo[k]fluoranten
BOA	O-benzylhydroxylamine	benzylhydroksyloamina
BSA	Beef Serum Albumin	albumina osocza bydłęcego
BSTFA	Bis-(trimethylsilyl)trifluoroacetamide	Bis-(trimetylosililo)trifluoroacetamid
BuCF	Butyl chloroformate	chloromrówczan butylu
CAPEC	Alkylphenoxy dicarboxylates	diestry alkilofenoksykarboksylowe
CEDMSDEA	(2-cyanethyl)-dimethyl(diethylamin)silane	(2-cyjanoetylo)-dimetylo(dietyloamino)silan
CHB	Chlorinated bornanes	chlorowane bornany
CHD	1,3-cyclohexanedione	1,3-cykloheksanodion

Chr	chrysene	chryzen
DBAA	Dibromoacetic acid	kwasy dibromooctowy
DbacA	dibenzo[a,c]anthracene	dibenzo[a,c]antracen
DBCAA	Dibromochloroacetic acid	kwasy dibromochlorooctowy
DBT	Dibutyltin	di- <i>n</i> -butylocyna
DCAA	Dichloroacetic acid	kwasy dichlorooctowy
DCBAA	Dichlorobromoacetic acid	kwasy dichlorobromooctowy
DCM	Dichloromethane	dichlorometan
DCPP (2,4-DP)	dichloroprop; 2-(2,4-dichlorophenoxy)propionic acid	dichloroprop; kwasy 2-(2,4-dichlorofenoksy)propionowy (<i>herbicyd</i>)
DDD	1,1-dichloro-2,2-di(4'-chlorophenyl)ethane	1,1-dichloro-2,2-di(4'-chlorofenyl)etan
DDE	1,1-dichloro-2,2-di(4'-chlorophenyl)ethene	1,1-dichloro-2,2-di(4'-chlorofenyl)eten
DDL	3,5-diacetylo-1,4-dihydrolutidine	3,5-diacetylo-1,4-dihydrolutydyna
DDPA	Diethyldithiophosphate	dietyloditiofosforan
DDT	Dichloro-diphenyl-trichloroethane	dichlorodifenylotrichloroetan
DDTC	Dithiocarbamates	ditiokarbaminiany
DEHPA	Di-(2-ethylhexyl) phosphoric acid	fosforan di-(2-etyloheksyowy)
DES	Diethylstilbestrol	dietylostilbestrol
DMDT	Metoxychlor	metoksychlor
DMNTH	4-dimethylamino-6-(4-methoxy-1-naphtyl)-1,3,5-triazine-5-sulfonylhydrazine	4-dimetyloamino-6-(4-metoksy-1-naftaleno)-1,3,5-triazyno-2-hydrazyna
DMSA	Dimercaptosuccinic acid	kwasy dimerkaptobursztynowy
DNOC	4,6-Dinitro- <i>o</i> -cresol	4,6-dinitro- <i>o</i> -krezol (<i>syst.</i> 1,2-dimetylo-4,6-dinitrobenzen)
DNPH	2,4-dinitrophenylhydrazine	2,4-dinitrofenylhydrazyna
DNSh	1-dimethyl-aminophtaline-5-sulfonylhydrazine	1-dimetyloaminoftalano-5-sulfohydrazyd
DOC	Dissolved Organic Carbon	rozpuszczony węgiel organiczny
DOM	Dissolved Organic Matter	rozpuszczona materia organiczna
DPD	<i>N,N</i> -diethyl- <i>p</i> -phenylenodiamine	<i>N,N</i> -dietylo- <i>p</i> -fenylenodiamina
DTPA	Diethylenetriaminepentaacetic acid	kwasy dietylenotriaminopentaocowy
E1	Estrone	estron
E1-3S	Estrone 3-sulfate	siarczan 3-estronu
E2	Estradiol	estradiol
E2-17G	β -estradiol 17-(β -D-glucuronide)	β -estradiol 17-(β -D-glukuronid)
E2-3G	17 β -estradiol 3-(β -D-glucuronide)	17 β -estradiol 3-(β -D-glukuronid)
E2-3S	Estradiol 3-sulfate	siarczan 3-estradiolu
E3	Estriol	estriol
E3-16G	Estriol 16 α -(β -D glucuronide)	estriol 16 α -(β -D glukuronid)
E3-3G	Estriol 3-(β -D-glucuronide)	estriol 3-(β -D-glukuronid)
E3-3S	Estriol 3-sulfate	siarczan 3-estriolu

EDCs	Endocrine Disrupting Compounds (<i>alkylphenols, polychlorinated compounds (dioxins, furans and biphenyls), polybrominated diphenyls, ethers and phthalate</i>)	związki zakłócające wydzielanie wewnętrzne (<i>alkilofenole, związki polichlorowane (dioksyny, furany i bifenyle), polibromowane difenyle, etery i ftalany</i>)
EDTA	Ethylenediaminetetraacetic acid	kwasy etylenodiaminotetraoctowe
EE	Ethynyl	podstawnik etynylowy
EOC	Extractable Organic Carbon	ekstrahowalny węgiel organiczny
EPTC	S-ethyl dipropylthiocarbamate	S-etylo-dipropyltiokarbaminian
EXD	Diethyl-dithiobis(thionoformate)	dietylo-ditiobis(tionomrówczan)
FEP	Fluorinated ethylene propylene	fluorowany kopolimer etylenowo-propylenowy
HCH	heksachlorocyclohexane	mieszanina izomerów 1,2,3,4,5,6-heksachlorocykloheksanu
HMP	Hexametaphosphate	metaheksaforan (V)
HSA	Human Serum Albumin	albumina osocza ludzkiego
LDPE	Low Density Polyetylen	polietylen o niskiej gęstości
LEV	Levonorgestrel	levonorgestrel
LN ₂	Liquid nitrogen	ciekły azot
MBAA	Monobromoacetic acid	kwasy bromooctowe
MBT	Mercaptobenzothiazol	merkaptobenzotiazol
MBTH	3-methyl-2-benzotiazolinohydrazine	3-metylo-2-benzotiazolinohydrazyna
MCAA	Monochloroacetic acid	kwasy chlorooctowe
MCPA	4-chloro-2-methylphenoxyacetic acid	kwasy 4-chloro-2-metylofenoksyoctowe (<i>herbicyd</i>)
MCPB	4-(4-chloro-2-methylphenoxy)butanoic acid	kwasy (4-chloro-2-metylofenoksy)butanowe (<i>herbicyd</i>)
MCP	mecoprop; 2-[4]-chloro-2-methylphenoxypropionic acid	mekoprop kwasy 2-[4]-chloro-2-metylofenoksypropionowe (<i>herbicyd</i>)
MDBDA	4-(<i>N,N</i> -dimetyloaminosulfonyl)-7- <i>N</i> -metyloamino-2,1,3-benzoxadiazole	4-(<i>N,N</i> -dimetyloaminosulfonyl)-7- <i>N</i> -metyloamino-2,1,3-benzoksadiazol
MDBDH	4-(<i>N,N</i> -dimetyloaminosulfonyl)-7- <i>N</i> -metylohydrazyno-2,1,3-benzoxadiazol	4-(<i>N,N</i> -dimetyloaminosulfonyl)-7- <i>N</i> -metylohydrazyno-2,1,3-benzoksadiazol
MDMNT	<i>N</i> -metyl-4- <i>N',N'</i> -dimetylamino-6-(4-metoksy-1'-naphtyl)-1,3,5-triazyno-2-hydrazyna	<i>N</i> -metylo-4- <i>N',N'</i> -dimetyloamino-6-(4-metoksy-1'-naftylo)-1,3,5-triazyno-2-hydrazyna
MDNA	<i>N</i> -metyl-2,4-dinitroanilina	<i>N</i> -metylo-2,4-dinitroanilina
MDNPH	1-metyl-1-(2,4-dinitrofenyl)hydrazyna	1-metylo-1-(2,4-dinitrofenilo)hydrazyna
MEAA	(2-metoksyetoksy)octowy kwas	kwasy (2-metoksyetoksy)octowe
MES	Mestranol	mestranol
MNBDA	<i>N</i> -metyl-4-amino-7-nitrobenzofurazan	<i>N</i> -metyl-4-amino-7-nitrobenzofurazan

MNBDH	<i>N</i> -methyl-4-hydrazino-7-nitrobenzofurazon	<i>N</i> -metylo-4-hydrazyno-7-nitrobenzofurazon
MT	metallothionein	metalotioneina
MTBE	Methyl-t-butyl ether	eter tert-butyłowy-metyłowy
MX	3-chloro-4-(dichlorometylo)-5-hydroxy-2(5 <i>H</i>)-furanone	3-chloro-4-(dichlorometylo)-5-hydroksy-2(5 <i>H</i>)-furanon
NAOC	Non-Adsorbable Organic Carbon	nieadsorbowalny węgiel organiczny
NEOC	Non-Extractable Organic Carbon	nieekstrahowalny węgiel organiczny
NMHC	Nonmethane hydrocarbons	niemetanowe węglowodory
NOR	Norethindrone	noretidron
NP	4-nonylphenol	4-nonylofenol
NPEC	nonylphenol polyethoxy carboxylates	estry nonylofenylopolietoksyłowe
NPEO	nonylphenolethoxylates	estry nonylofenolooksyetyłowe
NPOC	Non-Purgeable Organic Carbon	niewymywalny węgiel organiczny
NVINC	Nonvolatile Inorganic Carbon	nielotny węgiel nieorganiczny
NVOC	Nonvolatile Organic Compounds	nielotne związki organiczne
NVOC	Non-Volatile Organic Carbon	nielotny węgiel organiczny
NVOX	Non-Volatile Haloorganic Compounds	nielotne związki chlorowcoorganiczne
OP	octylphenol	oktylofenol
OPEO	octylphenolethoxylates	estry oktylofenolooksyetyłowe
PAH	Polyaromatic Hydrocarbons	węglowodory poliaromatyczne
PAN	Polyacrylonitril	poliakrylonitryl
PAR	4-(2-pyridylazo)resorcinol	4-(2-pyridylazo)resorcinol
PBB	Polybrominated biphenyls	polibromowane bifenyle
PBD	Polybutadiene	polibutadien
PBDE	Polybrominated diphenylethers	polibromowane difenyletery
PCA	Polychlorinated alkanes	polichlorowane alkany
PCB	Polychlorinated biphenyls	polichlorowane bifenyle
PCDD	Polychlorinated dibenzodioxins	polichlorowane dibenzodioksyny
PCDE	Polychlorinated diphenylethers	polichlorowane difenyletery
PCDF	Polychlorinated dibenzofurans	polichlorowane dibenzofurany
PCN	Polychlorinated naphthalenes	polichlorowane naftaleny
PCP	pentachlorophenol	pentachlorofenol (<i>herbicyd</i>)
PCT	Polychlorinated terphenyls	polichlorowane terfenyle
PDMS	Polydimethylsiloxane	polidimetylosiloksan
PE	Polyethylene	polieten
Per	perylene	perylen
PFA	Perfluoroaloxxy	podstawnik perfluoroalkoksyłowy
PFBB	pentafluorobenzyl bromide	bromek pentafluorobenzylu
PFBHA	<i>O</i> -(2,3,4,5,6-pentafluorobenzyl)-hydroksyloamine	<i>O</i> -(2,3,4,5,6-pentafluorobenzyl)-hydroksyloamina
PFBOA	<i>O</i> -(2,3,4,5,6-pentafluorobenzyl)hydroksylamine	<i>O</i> -(2,3,4,5,6-pentafluorobenzyl)hydroksyloamina

PFPH	2,3,4,5,6-pentafluorophenylhydrazine	2,3,4,5,6-pentafluorofenylhydrazyna
PH-HG	Phenyl-mercury	fenylortęć
POC	Purgeable Organic Carbon	wymywalny węgiel organiczny
polyHEMA	Poly(2-hydroxyethylmethacrylate)	poli(2-hydroksyetyloetakrylan)
POP's	Persistent Organic Pollutants	trwale zanieczyszczenia organiczne
PP	Polypropylene	polipropen
PROG	Progesterone	progesteron
PS-DVB	Polystyren-divinylbenzen	kopolimer polistyren-diwinylbenzen
PTFE	Polytetrafluoroethylene	politetrafluoroeten
PVDF	Polyvinylidene fluoride	poli(fluorek winylidenu)
SOC	Suspended Organic Carbon	zawieszony węgiel organiczny
SOM	Soil Organic Matter	glebowa materia organiczna
SVINC	Semivolatile Inorganic Compounds	półlotne związki nieorganiczne
SVOC	Semivolatile Organic Compounds	półlotne związki organiczne
TBAA	Tribromoacetic acid	kwask tribromooctowy
TBA-H ₂ SO ₄	tetrabutlammonium hydroen sulfate	wodorosiarczan tetrabutylamoniowy
TBT	Tributyltin	tri- <i>n</i> -butyllocyna
TC	Total Carbon	całkowita zawartość węgla
TCAA	Trichloroacetic acid	kwask trichlorooctowy
TCPH	2,4,6-trichlorophenylhydrazine	2,4,6-trichlorofenylhydrazyna
TCs	Tetracykliny	tetracykliny
TEA	Trietanolamine	trietanoloamina
TFE	Polytetrafluoroethylene	politetrafluoroeten
TFM	Tetrafluormetoxil	podstawnik tetrafluorometoksylowy
TFMSA	trifluoromethylsulfonic acid	kwask trifluorometylosulfonowy
TH	Total Hydrocarbon	suma węglowodorów
THM	Trihalomethanes	trihalometany
TIC	Total Inorganic Carbon	suma węgla nieorganicznego
TMAH	Tetramethylammonium	wodorotlenek tetrametyloamoniowy
TMAH	trimethylanilinium hydroxide	wodorotlenek trimetyloanilinowy
TMCS	trimethylchlorosilan	trimetylochlorosilan
TMS	Trimethylsilyl	grupa trimetylosililowa
TMSH	trimethylsulfonium hydroxide	wodorotlenek trimetylosulfoniowy
TMSIM	<i>N,O</i> -bis-(trimethylsililo)trifluoroacetamid	<i>N,O</i> -bis-(trimetylosililo)trifluoroacetamid
TNMHC	Total Non Methan Hydrocarbons	suma węglowodorów niemetanowych
TOC	Total Organic Carbon	całkowity węgiel organiczny
TOPO	Tri- <i>n</i> -octylphosphine	tri- <i>n</i> -oktylofosfina
TOX	Total Organic Halogen	całkowita zawartość chlorowca organicznego

VINC	Volatile Inorganic Compounds	lotne związki nieorganiczne
VOC	Volatile Organic Compounds	lotne związki organiczne
VOX	Volatile Haloorganic Compounds	lotne związki chlorowcoorganiczne
VVINC	Very Volatile Inorganic Compounds	bardzo lotne związki nieorganiczne
VVOC	Very Volatile Organic Compounds	bardzo lotne związki organiczne
WCO	Wet Chemical Oxidation	chemiczne utlenianie na mokro
XNP	halogenated nonylphenols	halogenowane nonylofenole

b) techniki analityczne i urządzenia kontrolno-pomiarowe.

Akronim	Termin anglojęzyczny	Termin polskojęzyczny
1-D-GC	One-Dimensional Gas Chromatography	jednowymiarowa chromatografia gazowa
2-D-TLC	Two-Dimensional Thin Layer Chromatography	dwuwymiarowa chromatografia cienkowarstwowa
AAS	Atomic Absorption Spectrometry	spektrometria absorpcji atomowej
AED	Atomic Emission Detector	detektor emisji atomowej
AES	Atomic Emission Spectrometry	spektrometria emisji atomowej
AES-ICP	Atomic Emission Spectrometry-Inductively Coupled Plasma	spektrometria emisji atomowej ze wzbudzeniem w indukowanej plazmie
AFS	Atomic Fluorescence Spectroscopy	spektroskopia fluorescencji atomowej
AMS	Accelerator Mass Spectrometry	spektrometria mas z wykorzystaniem akceleratora
APCI	Atmospheric Pressure Chemical Ionisation	jonizacja chemiczna pod ciśnieniem atmosferycznym
APPI	Atmospheric Pressure Photoionisation	fotjonizacja pod ciśnieniem atmosferycznym
BEWS	Biological Early Warning System	biologiczny system wczesnego ostrzegania
BFIA	Bead Flow Injection Analysis	analiza z wstrzykiwaniem zawiesiny cząstek stałych
BIA	Batch Injection Analysis	beprzewodowa analiza przepływowo-wstrzykowa

CCME	Coated Capillary Microextraction	mikroekstrakcja z wykorzystaniem odcinka kapilary z filmem fazy stacjonarnej
CEC	Capillary ElectroChromatography	kapilarna elektrochromatografia
CFA	Continuous Flow Analysis	ciągła analiza przepływowa
CGE	Capillary Gel Electrophoresis	kapilarna elektroforeza żelowa
CID	Collision Induced Dissociation	dysocjacja zderzeniowa
CIEF	Capillary IsoElectric Focusing	technika ogniskowania izoelektrycznego
CIF	Capillary Isoelectric Focusing	kapilarne ogniskowanie izoelektryczne
CLSA	Closed Loop Stripping Analysis	technika wypłukiwania i jednoczesnego wychwytywanie analitów z zamkniętym obiegiem gazu płuczącego
CP MAS NMR	Cross Polarization Magic Angle Spin NMR	spektroskopia magnetycznego rezonansu jądrowego z polaryzacją skrośną z wirowaniem pod kątem magicznym
CT	Cryotrapping	zatrzymywanie analitów w pułapce kriogenicznej
CVAAS	Cold Vapor Generation Atomic Absorption Spectrometry	spektrometria absorpcji atomowej z generowaniem zimnych par
CZE	Capillary Zone Electrophoresis	kapilarna elektroforeza strefowa
DAD	Diode Array Detector	detektor z matrycą diodową
DCP	Direct Current Plasma	plazma prądu stałego
DCP-AES	Direct Current Plasma-Atomic Emission Spectrometry	spektrometria emisji atomowej ze wzbudzeniem w plazmie prądu stałego
DCP-OES	Direct Current Plasma-Optical Emission Spectrometry	spektrometria emisji optycznej ze wzbudzeniem w plazmie prądu stałego (<i>często używana zamiast DCP-AES</i>)
DIHEN	Direct Injection High Efficiency Nebulizer	wysokoefektywny rozpylacz do bezpośredniego nastrzyku
DSC	Differential Scanning Calorimetry	różnicowa kalorymetria skaningowa
ECD	Electron Capture Detector	detektor wychwyty elektronów
ED	Electrodialysis	elektrodializa
EDAX	Energy Dispersive Auger X-Ray (<i>Spectroscopy</i>)	spektroskopia dyspersji energii promieniowania rentgenowskiego towarzysząca efektowi Augera
EDX	Energy Dispersive X-Ray (<i>Spectroscopy</i>)	spektroskopia rentgenowska dyspersji energii
EIA	Enzymatic Immunoassays	immunoanaliza enzymatyczna

EIC	Extracted Ion Chromatography	chromatografia wybranych jonów
EPC	Electronic Pneumatic Control	elektroniczna kontrola układów pneumatycznych
ES MS/MS	Electrospray Tandem Mass Spectrometry	tandemowa spektrometria mas z jonizacją poprzez elektrorozpraszanie
ESI	Electrospray Ionisation	jonizacja poprzez elektrorozpraszanie
ESI(NI)-MS	Electrospray Ionisation (Negative Ion)-Mass Spectrometry	spektrometria mas z ujemną jonizacją poprzez elektrorozpraszanie
ESI(PI)-MS	Electrospray Ionisation (Positive Ion)-Mass Spectrometry	spektrometria mas z dodatnią jonizacją poprzez elektrorozpraszanie
ETA	Electrohermal Atomizer	atomizer elektrotermiczny
ET-AAS	Electrothermal Atomic Absorption Spectrometry	spektroskopia absorpcji atomowej z atomizacją elektrotermiczną
F-AAS	Flame Atomic Absorption Spectrometry	plamieniowa spektrometria absorpcji atomowej
FAB MS	Fast Atom Bombardment Mass Spectrometry	spektrometria mas z jonizacją za pomocą bombardowania szybkimi atomami
FD	Fluorescent Detector	detektor fluorescencyjny
FFD	Full Feed Depletion	frakcjonowanie w trybie ubytku pełnego zasilania
FFF	Field Flow Fractionation	technika frakcjonowania przepływowego w polu (<i>grawitacyjnym lub odśrodkowym</i>)
FIA	Flow Injection Analysis	analiza wstrzykowo-przepływowa
FI-CV-AAS	Flow Injection Cold Vapor-Atomic Absorption Spectrometry	spektrometria absorpcji atomowej z generowaniem zimnych par
FID	Flame Ionization Detector	detektor płamieniowo-jonizacyjny
FI-HG-AAS	Flow Injection Hydride Generation Atomic Absorption Spectrometry	analiza wstrzykowa ze spektrometrią absorpcji atomowej z generowaniem wodorków
FLD	Fluorescent Detector	detektor fluorescencyjny
FMD	FluoroMetric Detector	detektor fluorometryczny
FOCS	Fibre Optic Chemical Sensors	czujniki chemiczne z włókien optycznie czynnych
FPD	Flame Photometric Detector	detektor płamieniowo-fotometryczny
FSD	FluoreScence Detector	detektor fluorescencyjny
FT ICR	Fourier Transform Ion Cyclotron Resonance	jonowy rezonans cyklotronowy z transformacją Fouriera
FTIR	Fourier Transformation Infrared Spectroscopy	spektroskopia w podczerwieni z transformacją Fouriera
GC	Gas Chromatography	chromatografia gazowa
GC x GC	Two-Dimensional Gas Chromatography	dwuwymiarowa chromatografia gazowa

GC-AFS	Gas Chromatography-Atomic Fluorescence Spectrometry	chromatografia gazowa z atomową spektrometrią fluorescencyjną
GC-MIP AED	Gas Chromatography-Microwave Induced Plasma Atomic Emission Detector	chromatografia gazowa z detektorem emisji atomowej z mikrofalowo wzbudzaną plazmą
GF-AAS	Graphite Furnace Absorption Atomic Spectroscopy	spektroskopia absorpcji atomowej z atomizacją w piecu grafitowym
GPC	Gel Permeation Chromatography	chromatografia wykluczania
HFSA	Hollow Fiber Sampling Analysis	ekstrakcja z wykorzystaniem membrany w postaci rurki
HGAAS	Hydride Generation Atomic Absorption Spectrometry	spektroskopia absorpcji atomowej z generowaniem wodorków
HMQC	Heteronuclear Multiple Quantum Coherence	wielokrotna heterojądrowa koherencja kwantowa
HPA	High-Pressure Ashing	spopielenie pod wpływem wysokiego ciśnienia
HPN	High Pressure Nebulizer	rozpylacz wysokociśnieniowy
HR-ICP-MS	High Resolution Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry	wysokorozdzielcza spektrometria mas z indukcyjnie wzbudzoną plazmą
HSA	Head Space Analysis	analiza fazy nadpowierzchniowej
HSQC	Heteronuclear Single Quantum Coherence	pojedyncza heterojądrowa koherencja kwantowa
HTCO	High-Temperature Catalytic Oxidation	katalityczne utlenianie w wysokiej temperaturze
IC	Ion Chromatography	chromatografia jonowa
ICP-MS	Induced Coupled Plasma Mass Spectrometry	spektrometria mas ze wzbudzeniem w indukowanej plazmie
ICP-OES	Inductively Coupled Plasma – Optical Emission Spectrometry	spektrometria emisji optycznej ze wzbudzeniem w indukowanej plazmie
IEC	Ion Exchange Chromatography	chromatografia jonowymienna
IMA	Immunoanalysis	immunoanaliza
INAA	Instrumental Neutron Activation Analysis	instrumentalna neutronowa analiza aktywacyjna
INCAT	Inside Needle Capillary Adsorption Trap	wykorzystanie złoża sorbentu wewnątrz igły strzykawki (<i>do pobierania analitów</i>)
IRMS	Isotope Ratio Mass Spectrometry	spektrometria mas stosunków izotopowych
IS	Ionspray (<i>or Pneumatically Assisted Electrospray</i>)	jonorozpraszanie (<i>lub pneumatycznie wspomaganie elektrorozpraszanie</i>)
ISE	Ion Selective Electrode	elektroda jonoselektywna
ISFET	Ion-Sensitive Field-Effect Transistors	tranzystor polowy jonowoczuły
ISP	Ionspray	jonorozpraszanie

ISP-MS	Ionspray Mass Spectrometry	spektrometria mas z jonizacją poprzez jonorozpraszanie
ITDMS	Ion Trap Detector Mass Spectrometry	spektrometr mas z pułapką jonową
ITP	Isotachopheresis	izotachoforeza
LA-ICP	Laser Ablation Inductively Coupled Plasma	ablacja (<i>odparowanie</i>) laserowa ze wzbudzeniem w plazmie sprzężonej indukcyjnie
LC	Liquid Chromatography	chromatografia cieczowa
LC-LC	Two-Dimensional Liquid Chromatography	dwuwymiarowa chromatografia cieczowa
LIDAR	Light Detection and Ranging	detekcja i namierzanie przy użyciu wiązki światła spójnego
LLE	Liquid-Liquid Extraction	ekstrakcja ciecz-ciecz
LMCS	Longitudinally Modulated Cryogenic System	wzdłużnie modulowany system kriogeniczny
LPME	Liquid Phase Micro-extraction	mikroekstrakcja do fazy ciekłej
LRMS	Laser Raman Mass Spectrometry	ramanowska spektrometria mas
MAE	Microwave-Assisted Extraction	ekstrakcja za pomocą rozpuszczalnika wspomaganą promieniowaniem mikrofalowym
MALDI-MS	Matrix Assisted Laser Desorption Ionisation Mass Spectrometry	spektrometria mas z wykorzystaniem techniki desorpcji laserowej wspomaganą przez matrycę
MC	Multicapillary Column	wielokapilarna kolumna chromatograficzna
MEKC	Micellar Electrochromatography	electrochromatografia micelarna
MEKC	Micellar ElectroKinetic Chromatography	micelarna chromatografia elektrokinetyczna
MESI	Membrane Extraction with Sorbent Interface	ekstrakcja membranowa połączona z zatrzymywaniem analitów na złożu sorbentu
MIMS	Membrane Inlet Mass Spectrometry	spektrometria mas z łącznikiem membranowym (<i>do ekstrakcji analitów i ich wprowadzania do komory jonizacyjnej spektrometru</i>)
MMLLE	Microporous Membrane Liquid-Liquid Extraction	ekstrakcja ciecz-ciecz z zastosowaniem mikroporowatej membrany
MPT	Membrane Purge and Trap	membrany służące do ekstrakcji i wychwytywania analitów
MRI	Magnetic Resonance Imaging	zobrazowanie rezonansu magnetycznego
MS	Mass Spectrometry	spektrometria mas
NAA	Neutron Activation Analysis	neutronowa analiza aktywacyjna
NAT's	Nuclear Analytical Techniques	jądrowe techniki analityczne

NOESY	Nuclear Overhauser Effect Spectroscopy	spektroskopia jądrowego efektu Overhausera
NPD	Nitrogen/Phosphorus Detector	detektor azotowo-fosforowy
NP-HPLC	Normal Phase High Performance Liquid Chromatography	wysokosprawna chromatografia cieczowa z normalnym układem faz
oaTOF	orthogonal acceleration Time of Flight	analizator czasu przelotu z układem prostopadłego eliminowania jonów przeszkadzających
OLMEM	On-Line Membrane Extraction Microtrap	bezpośrednia ekstrakcja membranowa z wychwytywaniem analitów w mikropułapce
PAGE	Polyacrylamide Gel Electrophoresis	elektroforeza na żelu poliakryloamidowym
PET	Positron Emission Tomography	tomografia emisji pozytonowej
PFPD	Pulse Flame Photometric Detector	pulsowy detektor fotometryczno-płomieniowym
PGC	Packed Gas Chromatography	chromatografia gazowa z kolumnami pakowanymi
PIME	Pulse Introduction Membrane Extraction	ekstrakcja membranowa z impulsowym wprowadzaniem próbki
PIXE	Particle-Induced X-ray Emission	emisja promieniowania rentgenowskiego indukowana za pomocą cząstek
PLE	Pressurized Liquid Extraction	ekstrakcja za pomocą rozpuszczalnika przy podwyższonej temperaturze i ciśnieniu
PLOT	Porous Layer Open Tubular (column)	otwarta kolumna kapilarna z warstwą porowatego sorbentu
PME	Polymeric Membrane Extraction	ekstrakcja z wykorzystaniem porowatej membrany polimerowej
PSU	Peak Sampling Unit	zestaw pętli magazynujących
PT	Purge and Trap	wyflukiwanie analitów i ich jednoczesne wychwytywanie na złożu stałego sorbentu
PTV	Programmed Thermal Vaporization	dozownik z programowaną temperaturą odparowania rozpuszczalnika
RIA	Radioimmunoassays	radioimmunoanaliza
RNAA	Radiochemical Neutron Activation Analysis	radiochemiczna neutronowa analiza aktywacyjna
RP-HPLC	Reversed Phase High Performance Liquid Chromatography	wysokosprawna chromatografia cieczowa z odwróconym układem faz
RTL-CGC-MS	Retention Time Locked-Capillary Gas Chromatography-Mass Spectrometry	kapilarna chromatografia gazowa sprzężona ze spektrometrią mas z zabezpieczonymi czasami retencji

SBSE	Stir Bar Sorptive Extraction	ekstrakcja z wykorzystaniem ruchomego elementu sorpcyjnego
SCD	Sulphur Chemiluminescence Detector	detektor siarkowy chemiluminescencyjny
SdFFF	Sedimentation Field Flow Fractionation	technika frakcjonowania przepływowego w polu grawitacyjnym (<i>technika sedymentacyjna</i>)
SE HPLC	Size Exclusion High Performance Liquid Chromatography	wysokosprawna chromatografia cieczowa wykluczania
SEM	Scanning Electron Microscope	skaningowy mikroskop elektronowy
SF	Sector Field	analizator sektorowy
SFE	Supercritical Fluid Extraction	ekstrakcja za pomocą płynu w stanie nadkrytycznym
SIA	Sequential Injection Analysis	sekwencyjna analiza wstrzykowa
SIM	Selected Ion Monitoring	monitorowanie wybranego jonu
SIMS	Secondary Ion Mass Spectrometry	spektrometria mas jonów wtórnych
SLM	Supported-Liquid Membrane	membrana ciekła osadzona na nośniku
SODAR	Sound Detection and Ranging	detekcja i namierzanie przy pomocy fal dźwiękowych
SPE	Solid Phase Ekstraktion	ekstrakcja do fazy stałej
SPLITT	Split-Flow Thin Cells	technika cienkich celek z podziałem strumienia
SPMD	Semi Permeable Membrane Devices	urządzenia z membraną półprzepuszczalną
SPME	Solid Phase Microextraction	mikroekstrakcja do fazy stacjonarnej
SS-AAS	Solid (<i>Suspension</i>) Sampling Atomic Absorption Spectrometry	spektrometria absorpcji atomowej z wprowadzaniem (<i>dozowaniem</i>) próbek stałych (<i>zawiesin</i>)
SSE	Solid State Electrodes	elektrody na stałym podłożu
TD	Thermal Desorption	desorpcja termiczna
TDU	Thermal Desorption Unit	urządzenie do desorpcji termicznej
TFCT	Thick Film Capillary Trap	pułapka kapilarna z grubym filmem fazy stacjonarnej
TFF	Tangential Flow Filtration	filtracja z przepływem stycznym
TFOT	Thick Film Open Tubular Trap	otwarta pułapka kapilarna z grubym filmem fazy stacjonarnej
TGA	Thermogravimetric Analysis	analiza termogravimetryczna
TMDA	Thermal Membrane Desorption Application	zastosowanie termicznej desorpcji z membrany
TOCSY	Total Correlation Spectroscopy	spektroskopia korelacji całkowitej
TOF-MS	Time-of-Flight Mass Spectrometer	spektroskopia mas czasu przelotu

TSP	Thermospray Ionisation	jonizacja z wykorzystaniem termorozpraszania
WCCT	Whole Column Cryotrapping	wychwytywanie analitów w chłodzonej kolumnie chromatograficznej
WCO	Wet Chemical Oxidation	chemiczne utlenianie na mokro
XES	X-ray Energy Spectroscopy	spektroskopia rentgenowska
XPS/ESCA	X-ray Photoelectron Spectroscopy/ Electron Spectroscopy for Chemical Analysis	fotoelektronowa spektroskopia rentgenowska/ analiza chemiczna z wykorzystaniem spektroskopii elektronowej
XRF	X-ray Fluorescence	fluorescencja rentgenowska

c) inne

Akronim	Termin anglojęzyczny	Termin polskojęzyczny
μ-TAS	micro Total Chemical Analysis Systems	mikrosystemy całkowitej analizy chemicznej
ACS	American Chemical Society	Amerykańskie Towarzystwo Chemiczne
AFNOR	Association Francaise de Normalisation	Francuskie Towarzystwo Normalizacyjne
AGP	Algal Growth Potential	maksymalny przyrost masy glonów w obecności związków odżywczych
ANN	Artificial Neural Network	sztuczna sieć neuronowa
ANOVA	Analysis of Variance	analiza wariancji
APHA	American Public Health Association	Amerykańskie Zrzeszenie do Spraw Zdrowia Publicznego
AQUIRE	Aquatic Toxicity Information Retrieval	-----
ASTM	American Society for Testing and Materials	-----
BA	Biplot Analysis	analiza wykresu dwuwymiarowego
BAF	Bioaccumulation Factor	współczynnik bioakumulacji
BIPM	The Bureau International des Poids et Mesures	Międzynarodowa Organizacja Miar i Wag
BOD	Biological Oxygen Demand	biologiczne zapotrzebowanie na tlen
BP-MLP	Back Propagation-Multilayer Perceptor	wielowarstwowy perceptor z wsteczną propagacją błędów
BRI	Building Related Illness	choroby związane z budynkami
BSAF	Biota-Sediment Accumulation Factor	współczynnik bioakumulacji biota-osad
BSM	Basic Stern Model	podstawowy model Sterna (<i>warstwy adsorpcyjnej</i>)
BTC's	Breakthrough Curves	krzywe przebicia
CA	Cluster Analysis	analiza skupień

CCM	Constant Capacitance Model	model stałojemnościowy
CDA	Canonical Discriminant Analysis	kanoniczna analiza wyróżnikowa
CE	Concentration Efficiency	efektywność wzbogacania
CEC	Cation Exchange Capacity	pojemność wymiany kationowej
CEM	Conventional Extrapolative Method	tradycyjna metoda ekstrapolacyjna
CF	Concentration Factor	współczynnik wzbogacania
CHS	Chemical Hypersensitivity Syndrome	syndrom nadwrażliwości chemicznej
CID	Collision Induced Dissociation	dysocjacja indukowana kolizyjnie
CIM	Conventional Interpolative Method	tradycyjna metoda interpolacyjna
CITAC	Co-Operation on International Traceability in Analytical Chemistry	kooperacja w zakresie międzynarodowej spójności pomiarowej w chemii analitycznej
CLD	Cumulative Lethal Dose	dawka śmiertelna toksyny (<i>po kumulacji w organizmie</i>)
COD	Chemical Oxygen Demand	chemiczne zapotrzebowanie na tlen
CRM	Certified Reference Material	certyfikowany materiał odniesienia
DA	Discriminant Analysis	analiza wyróżnikowa
DIN	Deutsches Institut für Normung	-----
DLM	Diffuse Layer Model	model warstwy dyfuzyjnej
DLM	Diffuse Layer Model	model warstwy dyfuzyjnej
EC	Electron Capture (<i>decay</i>)	wychwył elektronu orbitalnego
EC _{25,50}	Effective Concentration	stężenie efektywne (<i>stężenie danej toksyny w środowisku, które wywołuje określony efekt biologiczny w wysokości 25 % lub 50 % jego maksymalnej wartości</i>)
ED _{25,50}	Effective Dose	dawka efektywna (<i>dawka danej toksyny, która wywołuje określony efekt biologiczny w wysokości 25 % lub 50 % jego maksymalnej wartości</i>)
EDL	Electric Double Layer	podwójna warstwa elektryczna
EDM	Extrapolative Dilution Method	ekstrapolacyjna metoda rozcieńczania
EEG	Electroencephalogram	elektroencefalogram
EF	Enrichment Factor	współczynnik wzbogacania
EI	Ecological (<i>Environmental</i>) Illness	choroba środowiskowa
EISM	Extrapolative Internal Standard Method	ekstrapolacyjna metoda wzorca wewnętrznego
EN	European Norm	norma europejska
ETS	Environmental Tobacco Smoke	środowiskowy dym tytoniowy
EUR	European Commission Report	raport Komisji Europejskiej
FA	Factor Analysis	analiza czynnikowa
FID	Free Induction Decay	swobodny spadek indukcji
GCB	Graphitized Carbon Black	sadza grafityzowana
GIS	Geographic Information System	system informacji geograficznej
GLP	Good Laboratory Practice	dobra praktyka laboratoryjna

GPS	Global Positioning System	satelitarny system lokalizujący
GRNN	Generalized Regression Neural Network	sieć neuronowa z regresją uogólnioną
GUM	Guide to the Expression of the Uncertainty of Measurement	poradnik wyrażania niepewności pomiarów
HEL-COM	The Helsinki Commission	komisja helsińska
HMQC	Heteronuclear Multiple Quantum Coherence	wielokrotna heterojądrowa koherencja kwantowa
HMs	Heavy Metals	metale ciężkie
HS	Humic Substances	zawartość substancji humusowych
IAEA	International Atomic Energy Agency	Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej
IAM	Immobilized Artificial Membrane	immobilizowana sztuczna membrana
IC ₅₀	Inhibition Concentration	stężenie danej toksyny w środowisku, które powoduje osłabienie danego procesu (<i>np.</i> wzrostu) w wysokości jego maksymalnej wartości
ICM	Integrated Calibration Method	zintegrowana metoda kalibracji
ID	Isotope Dilution	rozcieńczanie izotopowe
IDM	Interpolative Dilution Method	interpolacyjna metoda rozcieńczania
IEC	International Electrotechnical Commission	Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna
IEM	Indirect Extrapolative Method	pośrednia metoda ekstrapolacyjna
IIM	Indirect Interpolative Method	pośrednia metoda interpolacyjna
IISM	Interpolative Internal Standard Method	interpolacyjna metoda wzorca wewnętrznego
ILC's	Interlaboratory Comparisons	porównania międzylaboratoryjne
IR	Infrared Radiation	promieniowanie podczerwone
IRMM	Institute for Reference Materials and Measurements	Instytut Materiałów Odniesienia i Pomiarów Wspólnoty Europejskiej
ISO	International Standard Organization	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry	Międzynarodowa Unia Chemii Czystej i Stosowanej
LC ₅₀	Lethal Concentration	stężenie śmiertelne danej substancji w wodzie, glebie lub powietrzu
LD ₅₀	Lethal Dose	dawka śmiertelna (<i>dawka wywołująca po określonym czasie śmierć 50 % osobników badanej populacji</i>)
LDA	Linear Discrimination Analysis	liniowa analiza różnicująca
LDPE	Low Density Polyethylen	polietylen o niskiej gęstości
LGC	Laboratory of the Government Chemist	Rządowe Laboratorium Chemiczne (UK)

LOAEL	Lowest Observed Adverse Effect Level	najniższa dawka lub stężenie substancji, przy której w trakcie przeprowadzonych badań zauważa się szkodliwą zmianę
LOD	Limit of Detection	granica wykrywalności
LOEC	Lowest Observed Effect Concentration	najniższe stężenie, przy którym zaobserwowano pierwsze niekorzystne zmiany
LOEL	Lowest Observed Effect Level	najniższa dawka, przy której zaobserwowano pierwsze niekorzystne zmiany
LOQ	Limits of Quantification	granica oznaczalności
LOV	Lab-on-Valve	układ analityczny na zaworze
LPCA	Linear Principal Component Analysis	liniowa analiza składników głównych
MDM	Mutual Dilution Method	metoda rozcieńczania wzajemnego
MIP	Molecularly Imprinted Polymer	polimery z nadrukiem molekularnym
MN	micronuclei	mikrojądra
MRL	Maximum Residue Levels	maksymalna zawartość pozostałości
MRM	Multi-Residue Method	metoda wieloresztkowa
MTAA	Modern Trends in Activation Analysis	Nowoczesne Trendy w Analizie Aktywacyjnej
MW	Microwaves	mikrofale
NICA	Non Ideal Competitive Adsorption (<i>Model</i>)	model nieidealnej adsorpcji konkurencyjnej
NIST	National Institute of Standards and Testing	Narodowy Instytut Norm i Badań
NMI	National Metrology Institutes	Narodowy Instytut Metrologii
NN	Neural Network	sieć neuronowa
NOAEL	No Observed Adverse Effect Level	najwyższa dawka lub stężenie substancji, przy której w trakcie przeprowadzonych badań nie jest wykrywalna szkodliwa zmiana
NOEC	No Observed Effect Concentration	najwyższe stężenie substancji toksycznej, przy którym nie obserwuje się niekorzystnego efektu jej działania
NOEL	No Observed Effect Level	najwyższa dawka substancji toksycznej, przy której nie obserwuje się niekorzystnego efektu jej działania
NRCCRM	National Research Center for Certified Reference Materials	Międzynarodowe Centrum Badawcze do Spraw Certyfikowanych Materiałów Odniesienia
NWRI	National Water Research Institute	Narodowy Instytut Badań Wód
OECD	Organization for Economic Co-Operation and Development	Organizacja Współpracy i Rozwoju Gospodarczego

OVM	Organic Vapor Monitor	monitor (<i>dozometr</i>) par związków organicznych
PCA	Principal Component Analysis	analiza głównych składników
PEC	Predicted Effect Concentration	prognozowane stężenie substancji w środowisku
PLS	Partial Least Squares Analysis	cząstkowa metoda najmniejszych kwadratów
PN	-----	norma polska
PNEC	Predicted No Effect Concentration	przewidywalne stężenie niepowodujące zmian w środowisku
PR	Pattern Recognition	rozpoznawanie obrazów
PRC's	Permeability Reference Compounds	związki odniesienia przepuszczalności
PTA	Phase Transfer Alkilation	alkilowanie międzyfazowe
PUF	Poliurethane Foam	pianka poliuretanowa
QA	Quality Assurance	zapewnienie jakości
QC	Quality Control	kontrola jakości
QF	Quartz Furnace	piec kwarcowy (<i>kiuweta</i>)
QSRR	Quantitative Structure-Chromatographic Retention Relationship	ilościowa zależność struktura-retencja chromatograficzna
Q-TOF	Quadrupol/Time-of-Flight	kwadrupol/czas przelotu
RAM	Restricted Access Materials	materiały ograniczonego dostępu
RCC	Residual Carbon Content	szcątkowa zawartość węgla
RD	Relative Deviation	odchylenie standardowe
RE	Relative error	błąd względny
RF	Radio Frequency	częstotliwość radiowa
RM	Reference Material	materiał odniesienia
RMSE	Residual Mean Square Error	błąd średni kwadratowy resztkowy
RSD	Relative Standard Deviation	względne odchylenie standardowe
RT	Retention Times	czasy retencji
S/N	Signal-to-Noise (<i>ratio</i>)	stosunek sygnału do szumu
SAS	Solvent Accesible Surface	powierzchnia dostępna dla rozpuszczalnika
SAX	Strong Anionic Exchange	silna wymiana anionowa
SBS	Sick Building Syndrome	syndrom chorego budynku
SCFI	Secretaria de Comercio y Fomento Industrial	-----
SCX	Strong Cation Exchange	silna wymiana kationowa
SI	International System of Units	międzynarodowy system jednostek miar
SPM	Suspended Particulate Matter	materia zawieszona
SR	Sampling Rate	szybkość pobierania próbek analitów
SRM	Selected Reaction Monitoring	monitorowanie wybranej reakcji
SRM's	Standard Reference Materials	materiały odniesienia
SS	Separation Speed	prędkość rozdzielania
STP	Sewage Treatment Plant	instalacja oczyszczania ścieków

STP	Standard Temperature and Pressure	warunki normalne temperatury i ciśnienia ($273,15\text{ K}$; $1013 \times 10^5\text{ Pa}$)
TCD	Twentieth Century Diseases	choroby dwudziestego wieku
TDS	Total Dissolved Solids	całkowita zawartość rozpuszczonych cząstek stałych
TH	Toxic Headache	ból głowy wywołany przez trucizny środowiskowe
THM's	Trihalomethanes	trihalometany
TLM	Triple Layer Model	model trójwarstwowy
TPM	Three Plane Model	model trójplaszczynowy
TrainMiC	Training in Metrology in Chemistry	szkolenie na temat metrologii w chemii
TU ₁₀	Toxic Units	stopień rozcieńczenia próbki wody, w celu uzyskania w niej stężenia substancji toksycznej równego wartości EC ₁₀
TWA	Time-Weighted Average	średnia ważona
UF	Uncertainty Factor	współczynnik niepewności
US	Ultrasound	ultradźwięki
US EPA	United States Environmental Protection Agency	Agencja Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych
UV	Ultra-violet	promieniowanie w zakresie ultrafioletowym
VIM	Vocabulaire International des Termes Fondamentaux (<i>International Vocabulary of Basic and General Terms in Metrology</i>)	międzynarodowy słownik terminów metrologicznych
VIS	Visible (<i>Radiation</i>)	promieniowanie w zakresie widzialnym
WCO	Wet Chemical Oxidation	chemiczne utlenianie na mokro
WET	Water Suppression Enhanced through T ₁	tłumienie sygnału wody wzmacnione przez efekt czasu relaksacji T ₁
WHO	World Health Organization	Światowa Organizacja Zdrowia